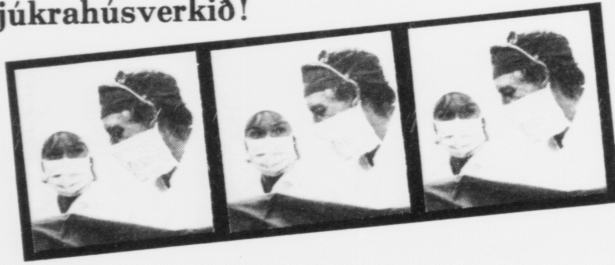

Sjúkrahúsverkið!

Taka vit tey umleið 140 fólkiní, sum á Lands-sjúkrahúsinum eru viðgjörd hesi áriní, snýr tað seg um 280 «mannaár» við pinu og avlamni, sum eru spard. Hetta kann óivað eisini gerast upp í pengum, um ein ynskir tað. Ein avlamingur kostar samfelagnum rættiliga nógv. Kann hann fáa ta hjálpa, sum kravst fyri at hann gerst sjálvbjargin og í fleiri fornum kann fara aftur í vinnu, er tað ikki bert hann sjálvur, sum fær eitt betri og rikari liv, men tann peningurin, sum hansara avlami kostar í pensión og rokt, er spardur.

— Hvussu er tørvurin á slíkum viðgerðum í Føroyum?

— Kanningarnar, gjörðar í hinum norðan-londunum, visa, at árliga er neyðugt við einari viðgerð fyri hvørjar 800-1000 íbúgvir. Hetta gevur í Føroyum umleið 40-50 viðgerðir árliga. Tørvurin í Føroyum er tó enn nógvur ferðir størri enn so. Landssjúkrahúsið hevur í lötuni í hundraðtali av ávisingarseðlum liggjandi til hesar mjadna- og knæ-proteseviðgerðir. Einasta alternativ til nevndu viðgerð á Landssjúkrahúsinum er í lötuni í Ríkis-hospitalið.

Á Lands-sjúkrahúsinum

— Nógvar hevar seinastu áriní verið tjakast um, hvussu ortopædiska skurðviðgerðin skal skipast í Føroyum. Hvat heldur tú?

— Fyri mær er svarið heilt greitt. Ortopædiska skurðviðgerðin eigur at liggja á Landssjúkrahúsinum saman við hinum neyðugu serlæknagreinunum. Hetta er fyri mær treytaleyst og uttanfyri alla diskussión.

Frammanfyri er nevnt, hvussu umráðandi tað er við neyvum samarbeiði við aðrar læknagreinir, bæði aðrænn, undir og ikki minst aftaná slíkar stórar ortopædiskar operatiónir. Hesar sergreinir og aðrar við umframt ortopædiina eru ikki minni fyri neyðini at hava á staðnum, tá talan er um skaðatilburðir í ferðsluni.

Ein má minnst til, at umleið 85% av øllum skaðatilburðunum koma fyrst á Landssjúkrahúsið. Her finst sum er eingin serútbúgvin lækni at taka sær av hesum.

Ferðslan gevur so ymiskar, samansettar og komplikeraðar skaðar, at avgjört neyðugt, at øll tøk serlæknaoki beinanveg kunnu seta best møguligu viðgerðina í verk.

Umframt ortopædiskari kirurgi er ofta brúk fyri narkosulækna, m.a. til respiratorviðgerð, intensivari deild (B8). Ein væl útgjörd röntgendeild við serlæknum er neyðug. Ofta kravst serviðgerð av oyrna-nos-hálslækna, tannlækna og eygnalækna (andlits- og eygnaskaðar). Kirurgis viðgerð av øðrum lötum, eitt nú í búkinum er neyðug. Vælvirandi laboratorium við møguleika fyri at skaffa til vega blóð skjótt somuleiðis. Viðhvert er brúk fyri hjartaspecialisti. Bert Landssjúkrahúsið hevur í Føroyum hesar møguleikarnar.

Tað er fyri mær púra ørt, at einasti læknin í

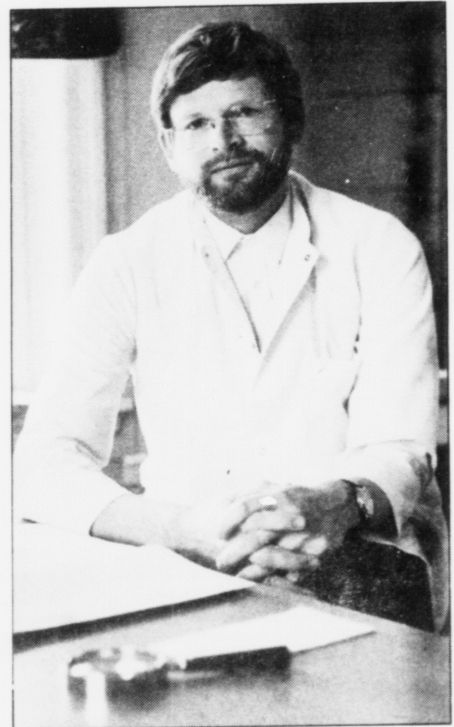
ortopædi í Føroyum ikki er á Landssjúkrahúsinum, men istaðin á Klaksvík Sjúkrahúsi.

Synd og skomm

Eisini meini eg, at tað er bæði synd og skomm, at málið um ortopædiska skurðlæknan er vorðið tengt at politikki í ein so vorðan mun, at øll sunn fornuft langt síðani er skúgvad til viks.

Istaðin verður hendar sergreinin innan læknávisindina brúkt og misbrúkt saman við aðrari útbygging av sjúkrahúsverkinum í Føroyum til at tæna áhugamálinum hjá ávisum lokalpolitikarum. Teir nýta Sjúkrahús-verkið sum jarnbrot undir teirra lögtingssessum. Politikararnir hava eina stóra ábyrgd í hesum máli, ikki minst floksformenninir á tingi. Tað var ikki synd at hála hesar góðu menn inn á skaðastovuna á Landssjúkra-

húsinum, tá eitt av hesum sundursorlaðu ungu ferðsluoffrunum kemur inn. Ein kundi tá spurt teir, um teir meta, at tað er rimiligt at senda sjúk-

— Tað undrar meg, at landslæknin, hægsti embætismaðurin innan føroyska sjúkrahúsverkið, ikki hevur gjørt vart við seg í hesum máli. Hvørja hugsan hevur landslæknin um henda ørskapin, spyr Hanus Bærentsen, lækni

lingin fyrst til Suðuroyar ella Klaksvíkar.

Eftir metan, er tað bæði synd og skomm, at yvir-lækni Rajani skal sita sum gjóðli norðuri í Klaksvík uttan møguleika fyri at geva føroyskum sjúklingum ta viðgerð, sum hansara útbúgving og tað ortopædiska stæðið i dag gevur møguleika fyri.

ella avlamni.

Eg skal bert loyva mær at siga, at um hon ikki hevur gjørt tað, so er «miraklernes tid ikke forbi», sigur Hanus Bærentsen at enda.

Føroyar — u-land

»Tann avgerandi treytin fyri at kunna gera skurðviðgerðir av slíkum slag, sum tað at skifta út mjadnar, er, at tætt samband er ímillum ortopædisku deildina og aðrar serdeildir á sjúkrahúsinum.

Uttan hesar viðgerðarmøguleikar innan ortopædiina, mega Føroyar roknast sum eitt U-land í mun til hini norðanlondini.

Hanus Bærentsen, lækni
Nov. 1985.

»Miraklernes tid er ikke forbi«

— Hvat so við smáu sjúkrahúsunum?

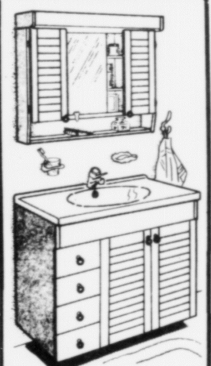
— Hvussu nógv fíggarliga orku politikararnir vilja nýta til Klaksvíkar og Suðuroyar Sjúkrahús, skal eg ikki blanda meg í. Út frá tí, eg havi sagt her, kunnu teir nýta 50, 100 ella 200 milliónir í Klaksvík, uttan at hetta gevur stórt betri møguleikar.

Tað avgerandi er, at Sjúkrahúsverkið higartil hevur verið misnýtt sum partapolitisk kastibløka í eini púra misfataðari bygdamenning til stóran skaða fyri at útnýtta teir møguleikar, sum fyriliggja.

Eitt, sum undrar meg, er, at landslæknin, hægsti embætismaðurin innan føroyska sjúkrahúsverkið, ikki hevur gjørt var tvið seg í hesum máli. Hvørja hugsan hevur landslæknin um henda ørskapin?

Tað liggur langt frá mær at siga, at núverandi skipan hevur kostað liv

Svedbergs bæðiverisismøblar

Fimm framsýningar í Føroyum

SVEDBERGS

Victor & Lækjuni
Klaksvík, tlf. 56068

Róland Vidtfeldt
Sandi, tlf. 61610

Poul Arni Poulsen
Tórøyn, tlf. 71081

Litbólin,
Vági, tlf. 73035

P/F Jákup & Døl
Tórshavn, tlf. 14949

— Tað er fyri mær púra ørt, at einasti læknin í ortopædi í Føroyum ikki er á Lands-sjúkrahúsinum, men istaðin er á Klaksvíkar sjúkrahúsi, sigur Hanus Bærentsen, serlækni

